

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
Комунальний заклад вищої освіти
«КАМ'ЯНСЬКИЙ МЕДИЧНИЙ КОЛЕДЖ»
Дніпропетровської обласної ради»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказом директора
Кам'янського медичного
коледжу
від 02.11.2020 № 216-о

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ДОТРИМАННЯ АКАДЕМІЧНОЇ
ДОБРОЧЕСНОСТІ У
КАМ'ЯНСЬКОМУ МЕДИЧНОМУ КОЛЕДЖІ**

Розглянуто і схвалено на засіданні
педагогічної ради Кам'янського
медичного коледжу
Протокол № 4 від 29.10.2020 р.

м. Кам'янське

1. Загальні положення

- 1.1. Положення про дотримання академічної доброчесності у Кам'янському медичному коледжі розроблено відповідно до Законів України «Про освіту»; «Про вищу освіту»; «Про авторське право і суміжні права»; «Про запобігання корупції»; «Положення про організацію освітнього процесу в Кам'янському медичному коледжі».
- 1.2. Положення створено з метою дотримання високих професійних стандартів в усіх сферах діяльності Комунального закладу вищої освіти «Кам'янський медичний коледж» Дніпропетровської обласної ради» (далі - Коледж): освітній, науковій, виховній; запобігання та виявлення академічного плагіату в письмових роботах науково-педагогічних працівників, педагогічних працівників та здобувачів освіти та притягнення їх до дисциплінарної відповідальності; дотримання взаємовідносин між науково-педагогічними, педагогічними працівниками та здобувачами освіти; запобігання порушення академічної доброчесності.
- 1.3. Положення регламентує порядок перевірки на наявність академічного плагіату науково-методичних робіт, методичних посібників, статей, тез доповідей, що надходять до редакцій наукових журналів та конференцій тощо.
- 1.4. Науково-педагогічні працівники, педагогічні працівники та здобувачі освіти зобов'язуються виконувати норми даного Положення.

2. Основні терміни та визначення

2.1. Академічний плагіат:

- плагіат фрагментів письмових робіт та повних текстів;
- плагіат ідей, даних, моделей, ілюстрацій тощо;
- відсутність належних посилань за відсутності привласнення авторства;
- помилки цитування.

2.2. Самоплагіат:

- дуплікація публікацій – публікація однієї і тієї самої наукової роботи (цілком або з несуттєвими змінами) в декількох виданнях, а також повторна публікація (цілком або з несуттєвими змінами) раніше оприлюднених статей, монографій, інших наукових робіт як нових наукових робіт;
- повторне подання здобувачами освіти письмових робіт, які вже подавалися як звітність із інших дисциплін, без дозволу викладача;
- повторний аналіз раніше опублікованих даних без посилання на попередню публікацію цих даних та раніше виконаного їх аналізу.

2.3. Фабрикація:

- посилання на вигадані джерела інформації або навмисне посилання не на справжнє джерело;
- приписування іншим особам текстів, думок чи ідей, яких вони не висловлювали чи не публікували.

2.4. Фальсифікація:

- наведення у письмових роботах здобувачів та в наукових роботах свідомо змінених літературних даних та даних, отриманих із інших джерел; зокрема, статистичних даних, результатів експериментів, розрахунків чи емпіричних досліджень, фотографій, аудіо - та відеоматеріалів тощо без належного обґрунтування причин і зазначення методики їх корегування;
- наведення неповної або викривленої інформації про апробацію результатів досліджень та розробок.

2.5. Обман:

- включення до співавторів наукових публікацій осіб, що не брали кваліфікованої участі в їх підготовці (кваліфікованою участю у підготовці публікації є участь у формулюванні цілей, завдань та висновків роботи, написанні її тексту, обґрунтуванні методики дослідження, отриманні основних результатів дослідження тощо);
- подання як результатів власної праці робіт, виконаних на замовлення іншими особами, або робіт, стосовно яких справжні автори надали згоду на таке використання;
- написання чужих варіантів завдань на контрольних заходах.

3. Реалізація академічної доброчесності

3.1. Відповідно до ч. 2 ст. 42 Закону України «Про освіту» дотримання академічної доброчесності в Коледжі реалізується через:

- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- пріоритет права, свобод людини і громадянина;
- усвідомлення значущості норм академічної доброчесності;
- співвідношення власних вчинків із моральними та професійними нормами;
- науковість;
- професіоналізм та компетентність;
- партнерство та взаємодопомогу.

3.2. Дотримання академічної доброчесності науково-педагогічними та педагогічними працівниками має на меті:

- дотримання норм Конституції України та чинного законодавства України у сфері вищої освіти;
- дотримання загальноприйнятих етичних принципів та визначених законом правил;

- надання достовірної інформації про методики і результати досліджень, джерела використання інформації про власну науково-педагогічну діяльність;
- створення і використання ефективних методів об'єктивного оцінювання результатів навчання здобувачів освіти;
- використання в освітній або дослідницькій діяльності лише перевірених та достовірних джерел інформації;
- з повагою ставитись до здобувачів освіти незалежно від віку, статі, стану здоров'я, громадянства, національності, ставлення до релігій, кольору шкіри, місця проживання, мови спілкування, соціального й майнового стану, а також інших обставин;
- об'єктивно та неупереджено оцінювати знання та вміння здобувачів освіти;
- нести відповідальність за порушення академічної доброчесності.

3.3. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти має на меті:

- діяти у професійних і навчальних ситуаціях із позицій академічної доброчесності та професійної етики;
- опанувати правила академічного письма;
- коректно покликатися на джерела інформації у разі запозичення ідей, тверджень, відомостей;
- використовувати в освітній або дослідницькій діяльності лише перевірених та достовірних джерел інформації, грамотного письма;
- усвідомлювати значущість норм академічної доброчесності, оцінювати приклади людської поведінки відповідно до норм академічної доброчесності;
- давати моральну оцінку власним вчинкам, співвідносити їх із моральними та професійними нормами.

4. Група сприяння академічній доброчесності

4.1. Група сприяння академічній доброчесності створюється з метою:

- 4.1.1. Популяризації принципів академічної доброчесності як складової корпоративної культури в Коледжі, безумовності їх дотримання;
- 4.1.2. Розповсюдження зразків вітчизняного та світового досвіду академічної доброчесності;
- 4.1.3. Попередження порушень академічної доброчесності та прикладів якісного зростання освітнього процесу у разі дотримання цих принципів;
- 4.1.4. Сприяння впровадженню в Коледжі сучасних технологій боротьби з проявами академічної недоброчесності;

4.1.5. Надання консультаційних послуг із формування культури академічної доброчесності в структурних підрозділах Коледжу, і діє відповідно до «Положення про групу сприяння академічній доброчесності».

5. Комісія з етики, академічної доброчесності та управління конфліктами

5.1. Комісія з етики, академічної доброчесності та управління конфліктами (далі - Комісія) створюється під головуванням заступника директора з навчальної роботи і складається з представників циклових комісій у складі одного від кожної комісії.

5.2. Комісія створюється з метою дотримання етичних норм, правил академічної доброчесності та виявлення, встановлення та розгляд фактів порушення доброчесності та прийняття рішень про види відповідальності, застосовані до осіб, які порушують етичні та академічні норми доброчесності.

5.3. Для розгляду порушень академічної доброчесності здобувачів освіти до складу комісії повинен входити представник органів студентського самоврядування.

5.4. Комісія створюється терміном на 2 роки.

5.5. Засідання є правомірним, якщо в роботі бере участь не менше двох третин складу комісії; рішення приймається відкритим голосуванням.

6. Процедура розгляду факту порушення академічної доброчесності

6.1. Процедура розгляду факту порушення академічної доброчесності проводиться Комісією і складається з таких етапів:

6.1.1. Інформування особи про порушення доброчесності;

6.1.2. Проведення службового розслідування з метою визначення виду академічної відповідальності за дане порушення.

6.2. Розгляд факту порушення проводиться конфіденційно лише членами Комісії.

6.3. Особа, яка підозрюється, має право:

6.3.1. Ознайомитись з матеріалами, що розглядаються;

6.3.2. Бути присутньою на засіданні Комісії з розгляду питання про притягнення до академічної відповідальності.

7. Профілактика плагіату в освітньому процесі

7.1. Відповідно до ч.6 ст. 69 ЗУ «Про вищу освіту» заклади вищої освіти здійснюють заходи із запобігання академічного плагіату – оприлюдненню

(частково або повністю) наукових результатів, отриманих іншими особами, як результат власного дослідження та відтворення опублікованих текстів інших авторів без відповідного посилання.

7.2. Профілактика плагіату в Коледжі здійснюється шляхом:

7.2.1.Формування, видання та розповсюдження Рекомендацій з уніфікованим визначенням вимог щодо належного оформлення посилань на матеріали, використані у письмових роботах; пам'яток;

7.2.2.Запровадження в Коледжі інформаційної роботи щодо використання у науковому письмі інформації з інших джерел та уникнення плагіату, правил опису джерел та оформлення цитувань.

7.3. Науково-педагогічним працівникам та педагогічними працівниками в обов'язковому порядку ознайомити із цим Положенням здобувачів освіти, контролювати й попереджати факти плагіату.

8. Порядок перевірки робіт на академічний плагіат Комісією з етики, академічної доброчесності та управління конфліктами

8.1. Перевірка науково-методичних праць, рукописів статей, тез доповідей проводиться Комісією за допомогою програмно-технічних засобів з визначенням унікальності роботи. Може використовуватись така орієнтовна шкала (% до загального обсягу матеріалу):

- понад 85% - текст вважається оригінальним;
- від 76 до 85% - оригінальність задовільна, слід пересвідчитись у наявності посилань для цитованих фрагментів;
- від 56 до 75% - матеріал може бути прийнятий до розгляду після доопрацювання та перевірки наявності посилань для цитованих фрагментів;
- менше 55% - матеріал до розгляду не приймається.

8.2. Результати перевірки на академічний плагіат оформлюються протоколом відділу забезпечення якості освіти.

8.3. У разі незгоди з результатами перевірки автор роботи, що перевіряється, має право на апеляцію.

8.4. Апеляція подається особисто автором роботи на ім'я голови відділу забезпечення якості освіти у триденний термін після оголошення результатів перевірки. Апеляційна комісія по факту академічного плагіату створюється за наказом директора Коледжу.

8.5. Апеляція розглядається апеляційною комісією у тижневий термін з наступного дня після виходу наказу директора про створення апеляційної комісії, якщо інший термін не зазначено в наказі. Висновки апеляційної комісії оформлюються відповідним протоколом.

9. Відповідальність науково-педагогічних та педагогічних працівників, здобувачів освіти за порушення академічної доброчесності

9.1. Відповідно до ч.5 ст. 42 Закону України «Про освіту» основними видами відповідальності науково-педагогічних працівників та педагогічних працівників за порушення академічної доброчесності є:

9.1.1. Відмова у присудженні наукового ступеня чи присвоєнні вченого звання;

9.1.2. Відмова в присвоєнні або позбавлення присвоєного педагогічного звання, кваліфікаційної категорії;

9.1.3. Позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органів чи займати визначені законом посади.

9.2. Відповідно до ч.6 ст. 42 Закону України «Про освіту» основними видами відповідальності здобувачів освіти за порушення академічної доброчесності є:

9.2.1. Повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо);

9.2.2. Повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;

9.2.3. Усне зауваження від викладача або уповноваженого представника адміністрації (голови циклової комісії);

9.2.4. Попередження про можливість притягнення до академічної відповідальності;

9.2.5. Скерування на додаткове навчання з питань академічної доброчесності;

9.2.6. Повторне виконання завдання;

9.2.7. Зниження оцінки за виконання завдання;

9.2.8. Виключення з рейтингу претендентів на отримання академічної стипендії.

10. Порядок перевірки навчальних, науково-методичних та наукових робіт на наявність академічного плагіату

10.1. Перевірку на наявність або відсутність ознак плагіату здійснює Комісія з етики, академічної доброчесності та управління конфліктами.

10.2. Перевірки на наявність ознак академічного плагіату підлягають:

10.2.1. Навчальні проекти, реферати тощо;

10.2.2. Науково-методичні роботи (підручники, навчальні посібники, конспекти лекцій, методичні вказівки), які на етапі рецензування перевіряються відповідальними на кожній циклової комісії (за приналежністю роботи, яка перевіряється), що призначаються у встановленому порядку;

10.2.3. Наукові роботи учасників освітнього процесу (рукописи статей, тези доповідей), які надходять до редакцій наукових журналів або оргкомітетів заходів наукового, науково-технічного і науково-методичного спрямування (конференцій, семінарів).

10.2.4. Перевірка видів робіт проводиться за допомогою програмно-технічних засобів, які дозволяють виявити за результатами перевірки зі встановленням факту наявності чи відсутності текстових та/або ілюстративних запозичень.

10.2.5. Залежно від поставленого завдання (перевірка тексту, таблиць, ілюстрацій тощо) особа, яка здійснює перевірку, самостійно обирає програмно-технічний засіб, функціональні можливості якого в максимальній мірі задовольняють поставленому завданню.

10.2.6. Алгоритм перевірки роботи на наявність ознак академічного плагіату за допомогою програмно-технічних засобів та аналізу результатів перевірки визначається окремими складовими.

10.2.7. Якщо за результатами відповідного аналізу-звіту перевірки роботи на наявність ознак академічного плагіату встановлено коректність посилань на першоджерело, то робота вважається такою, що пройшла внутрішнє рецензування.

10.2.8. Доцільність більш детального аналізу роботи визначає особа, відповідальна за перевірку.

10.2.8. Якщо в результаті детальної перевірки роботи встановлено наявність незначних технічних помилок, що виявлені в оглядовій частині роботи, яка не описує безпосереднє авторське дослідження, виявлені текстові, ілюстративні запозичення та парафраза без належного посилання на першоджерело, така робота повертається автору на доопрацювання з можливістю надання на повторну перевірку.

10.2.9. Якщо в результаті детальної перевірки роботи відповідальним за перевірку встановлено факт наявності навмисних текстових та ілюстративних спотворень, спроб укриття запозичень, наявності у роботах ідей та наукових результатів, які отримані іншими авторами або інші прояви академічного плагіату, то вона (залежно від типу роботи), вважається такою, що не пройшла внутрішнє рецензування. В такому випадку автор (автори) роботи притягаються до академічної відповідальності.

10.2.10. Причини недопущення роботи до друку зазначаються у протоколі перевірки.

11. Прикінцеві положення

11.1. Зміни та доповнення до Положення можуть вноситися наказом директора.

Список використаних і рекомендованих джерел

1. Кодекс академічної доброчесності Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти. Режим доступу:
<https://naqa.gov.ua/wp-content/uploads/2019/07/Кодекс-академічної-доброчесності.pdf> (дата звернення – 15.10.2019 р.).
2. Положення про групу сприяння академічної доброчесності. Режим доступу:
<http://normative.sumdu.edu.ua/?task=getfile&tmpl=component&id=d82d0ce9-ad76-e811-93e1-001a4be6d04a&kind=1> (дата звернення – 15.10.2019 р.)
3. Методична інструкція щодо перевірки академічних текстів на наявність текстових запозичень. Режим доступу:
<http://normative.sumdu.edu.ua/?task=getfile&tmpl=component&id=a629d359-964f-e911-b41d-001a4be6d04a&kind=1> (дата звернення – 15.10.2019 р.).
4. Лист МОН України від 23.10.2018 № 1/9-650 «Щодо рекомендацій з академічної доброчесності для закладів вищої освіти»
<https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v-650729-18>
5. Верховна Рада України. З АКОН УКРАЇНИ "Про освіту" (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2017, № 38-39. 2018